

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 228

Maribor, torek 7. oktobra 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Vaja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vzroki katastrofe R 101

ZLOMLJENO NIŽINSKO KRMILLO. — ŽRTVAM NAJVEČJE ZRAKOPLOVNE NESREČE POSTAVIJO NA POKOPALIŠČU PRI CARDINGTONU OGROMEN SPOMENIK. — POGREB SE BO VRŠIL NA DRŽAVNE STROŠKE IN BODO ŽRTVE POLOŽENE V SKUPNI GROB.

PARIZ, 7. oktobra. Preiskava o vzrokih katastrofe angleškega zrakoplova »R 101«, ki jo vodijo angleški in francoski strokovnjaki z veliko intenzivnostjo, bo trajala še več dni. Današnji »Excelsior« poroča, da bo v 2—3 dneh objavljeno prvo poročilo preiskovalne komisije. Strokovnjaki so soglasno mnenja, da je povzročil katastrofo najbrže zlom nižinskega krmila. Radi dežja je bil zrakoplov zelo težak in v kritičnem trenutku, ko ga je veter pritiskal k tlom, ni bilo zrakoplova več mogoče uravnati in spraviti v višino. Vse to pa so seveda samo domneve, kajti iz ostankov zračnega orjaka se ne da posneti, v koliko je bilo zlomljeno krmilo že pred eksplozijo.

Kljub vsem naporom se doslej še ni posrečilo ugotoviti identitete vseh trupel ponesrečencev in bo ostala večina trupel, ki so jih rešili iz objema plamenov, neidentificirana. Zato je angleška vlada sklenila, da bodo vsa trupla pokopana v skupnem grobu in se je v to svrhu že obrnila na svojce pokojnikov za dovoljenje. Ponesrečenci bodo pokopani na pokopališču pri Cardingtonu, kjer bo postavljen impozanten spomenik. Vse priprave za prevoz krst iz Francije v Anglijo so že izvršene. Do Boulona bodo prepeljane s posebnim vlakom s častno stražo francoske armade, potem pa na dveh angleških rušicah v Dover. Pogreb se bo vršil na državne stroške. V Londonu bo žalna služba božja, ki jo bo daroval nadškof. Angleški kralj in ministrski predsednik dobivata vsak dan nešteto sožalnih brzojav iz vseh delov sveta. Med drugimi so odposlali včeraj sožalne brzojave kralj Belgije, Danske, Italije, Švedske in Norveške.

RIM, 7. oktobra. Italijanski tisk se obširno bavi s katastrofo angleškega zračnega velikana R 101 in povdaria, da je ta katastrofa nov dokaz, da so zrakoplovi manj zanesljivi kakor aeroplani. Italija je zato že takoj po katastrofi Nobelove ekspedicije na Severni tečaj prišla do tega prepričanja in opustila potem vsako nadaljno gradnjo zrakoplovov.

način dovesti do nove vojne. Po mojem mnenju bi se morala pogajanja za izpolnitev mednarodne varnosti in za razorožitev vršiti v okviru skupne konference, ki bi se morala čimprej sklicati. Francija pa za enkrat nikakor ne more pristati na znižanje oborožitve in to vse dotlej, dokler ne dobi novih garancij za svojo varnost.

Potovanje kralja Borisa v Rim

SOFIJA, 7. oktobra. Kralj Boris odputuje drevi v Rim, kjer se bo vršila prihodnje dni svečana zaroka z italijansko princeso Ivano. Kakor se zatrjuje, bo za pričo angleški kralj, ki ga bo nadomestoval princ waleški.

Briand zbolel

PARIZ, 7. oktobra. Zunanji minister Briand se je v Ženevi močno prehladil in mora po nasvetu zdravnikov ostati nekaj dni v postelji. Zato tudi ne bo spremljal predsednika republike na potovanju v Maroko, kakor je bilo prvotno nameravano.

PARIZ, 7. oktobra. Predsednik zunanjega odbora francoskega parlamenta, Paul Boncourt, ki pripada zmerni socialistični parlamentarni frakciji, je objavil v »Journalu« daljši članek o varnostnem in razorožitvenem problemu, v katerem izvajajo med drugim: Garancije za mednarodno varnost so dosedaj vsekakor nezadostne. Oboroževalno tekmovanje, ki se vrši ne samo v Evropi, temveč sploh po vsem svetu, mora na vsak

Demisija rumunske vlade

BUKAREST, 7. oktobra. Ministrski predsednik Maniu je bil včeraj v Sinaji sprejet od kralja v avdijenci in mu je pri tej priliki predložil demisijo celokupnega kabineta, ki je bila sprejeta. Maniu je utemeljil svojo prošnjo s slabim zdravjem.

Nov finančni škandal v Franciji

PARIZ, 7. oktobra. Finančni oddelek državnega pravdnštva je odkril nov velik finančni škandal, ki vzbuja veliko pozornost v vseh finančnih krogih. Gre za milijardno goljufijo s ponarejanjem delnic neke velike delniške

družbe in je v afero zapletenih več uglednih oseb. Prodane so bile velike množine ponarejenih delnic raznim bankam, ki radi velikega renomeja dotične tvrdke niso imele pri tem nobenih pomislekov. Po dosedanjih ugotovitvah imajo banke nad dve milijarde škode, zdi pa se, da bo celotna škoda še mnogo večja. Preiskava se mrzlično nadaljuje in je v kratkem pričakovati senzacionalnih aretacij. Glavni krivec je že aretiran, vendar držijo oblasti njegovo ime v interesu nadaljne preiskave še v najstrožji tajnosti.

Revolucionarno gibanje v Braziliji

NEWYORK, 7. oktobra. Brazilska vlada je odredila zatvoritev vseh bank za nedoločen čas, da prepreči valutne spekulacije. Po poročilih iz Rio de Janeira je proglašeno do 31. decembra nad mestom obsedno stanje. Še nepotrjena poročila pravijo, da se je včeraj uprla posadka mesta in zaprla vse oficirje in generala. Snoči je prišlo do krvavega spopada med garnizijo in vladi zvesto policijo. Uporniki se pripravljajo na napad na San Paulo. Vodja upornikov je izjavil, da ima na razpolago 40.000 dobro oboroženih mož, katerim se pridružujejo tudi vladne čete. Vsa akcija je naperjena proti predsedniku republike Crestesu. Brazilska vlada je zahtevala za boj proti upornikom 10 milijonov peset kredita.

Italijanski športniki nočejo v Prago

DUNAJ, 7. oktobra. Tekma za srednje evropski nogometni pokal med praško »Sparto« in milansko »Ambrosiano«, ki bi se morala v nedeljo vršiti v Pragi, je postala mednarodna politična zadeva. Rač di nedavnih dogodkov in protitalijanskih demonstracij v Pragi, se Italijani ne upajo nastopiti, ker se boje napada publike. Zato nameravajo odstopiti od tekmovalja, kar je vzbudilo v sportnih krogih veliko presenečenje. Pogajanja vodi sedaj pokalni odbor na Dunaju. Kakor se poroča, se bo z zadevo bavila tudi posebna seja italijanskega ministrskega sveta in bo končno Mussolini sam odločil, ali naj Italijani nastopijo v Pragi ali ne.

Smrt Puccinijeve vdove

RIM, 7. oktobra. V Viareggio se je vršil včeraj z velikimi svečanostmi pogreb vdove slavnega italijanskega komponista Puccinija. Krsto z njenim truplom so položili poleg njega.

Slovenski list v Franciji

V Merlebachu v Franciji, kjer je več tisoč slovenskih delavcev, je pričel izhajati nov list »Jugoslovenska sloga« kot organ za čuvanje interesov slovenskih izseljencev.

Nočno pobalinstvo

Razni mladi nepridipravi so si izbrali nov šport. Nadeli so si namreč »veljavno« nalogo, da v poznih nočnih urah kličejo z zvonci hišnike, vratarje, hotelske sobarice in — babice... Čim pozvonijo, se razbežijo s krohotom v temo. Ti nočni tiči imajo posebno veselje, da bude ljudi iz spanja, ter se lotevajo tudi oken nižje ležečih stanovanj, kar je pač znak pokvarjenosti.

Moralna in idejna dekadenca

V dneh tržaških in rimskih procesov, v dneh vedno hujših progono in naravnost satanskega uničevanja našega naroda v Mussolinijevi Italiji čujemo glas osivelega češkoslovaškega javnega delavca, senatorja Viljema Votrube, ki je v brnških »Narodnih novinah« napisal nedavno znameniti članek pod naslovom »Od Mazzinija do Mussolinija«:

»Na eni najvišjih teras na Campo Santo v Genovi so bili v masivni grob položeni l. 1872. telesni ostanki velikega buditeja Italije, Giuseppe Mazzinija. K večnemu počitku ga je spremilo 80.000 ljudi, dokaz velike ljubezni in spoštovanja, ki ga je užival ta veliki sin Italije. Po vsej pravici!

Kot ustanovitelj moderne Italije se imenujejo Viktor Emanuel, Cavour, Garibaldi in Mazzini. Najvišje nad vsemi stoji idejno in moralno Mazzini. On je bil, ki je v svoji veliki in plemeniti osebnosti vezal dejanje z idejo, ki je prenašal zapor in pregnanstvo, in ki je živel, da postane prorok in duhovnik junak svojega naroda. Zadovoljila ga ni diplomatska večnost Cavourja, zediniti se ni mogel z nobenim vladarjem iz savojske hiše, v Garibaldiju je videl človeka, ki je oblatil svoj republikanski ideal.

Mazzini je bil verski disponirani republikanec in nad vse plemenit človek. Veroval je v človeštvo, veroval je v republiko, obvladano z verskim duhom, v »svobodo in enakost narodov, brez kolih ni mogoča nobena pravna združitev«. Dvigal in branil je svoj lastni narod, pri tem pa propovedoval svobodo in enakost vseh narodov, ne pa preganjanje in iztrebljenje enega naroda po drugem.

V tem je razlika med Mazzinijem in Mussolinijem. Benito Mussolini ima nesporno svoje zasluge. Odvrnil je od Italije nevarnost boljševizma. To je za sluga za Italijo in tudi za druge države, ki jim je grozil boljševizem. Spoznal je pogoške Italije, odrekel se je socializmu in ustvaril fašizem, imenom fašizma je postal diktator in vodja Italije. Fašizem, ki je s svojimi ljudmi zavzel vsa odločilna mesta javne uprave, je rastel in njegov porast ga je napravil za nasilnika. Ne več želja po redu, ampak volja, da zavlada nad vsemi, četudi z nasiljem, je postala značilna označba italijanskega fašizma. Fašistične nauke so vlivale v glave naroda. Fašistični listi so bili s surovo silo z fašizmu neprijazno mišljenje preganjano, in neitalijanske narodnosti je doletela ista usoda. Slovenske, hrvaške in nemške šole so pozaprl, italijanski jezik vsiljujejo vsem narodnim manjšinam. Najbojji so preganjani Slovenci in Hrvati, italijanske ječe so jih polne. Nad 20.000 Slovencev in Hrvatov je šlo od početka fašističnega terorja, torej v osmih letih, skozi italijanske ječe in zapore, v

istem času pa so fašistične tolpe ubile blizu 3000 Slovencev in Hrvatov. 3200 hrvatskih in slovenskih šol, čitalnic, bolnic in društvenih domov je bilo zažganih in opljenjenih od fašistične mafije. 14 slovenskih časopisov uničenih, tiskarne in stroji uničeni, prostori odvzeti brez odškodnine.

V tej atmosferi se je odigral tržaški proces, svetovna sramota italijanske pravice: 4 mladi slovenski rodoljubi so postali žrtev justičnega umora. Simpatije češkega naroda so na strani njih in težko preizkušane Jugoslavije; a ne samo naše, ampak simpatije celega civiliziranega sveta.

Surovi, nasilniški in ubijalski fašizem je na površ še ciničen. Surovi izpad italijanskega tiska na Slovence po sebi in na Slovence sploh je temu dokaz.

Fašisti so hoteli iz fašizma ustvariti gledanje na svet, kakšen je liberalizem in demokracija. Mnogi so hoteli fašizem aplicirati na druge države. Toda danes so vsi, ki stvar resno motrijo, prišli do prepričanja, da je apliciranje fašizma nemogoče.

Senator Votruba zaključuje svoj članek z vzklikom: Od Mazzinija do Mussolinija, kakšna moralna in idejna dekadenca!

Iz Trsta in Gorice

Iz Trsta nam poročajo: Zločin v Bazovici je vrgel v tržaško življenje mrčnost, strah in grozo, da se človek boji človeka. Prebivalstvo trepetaja pred bodočnostjo in oni krogi, ki so dajali nekoč delavcem dobrega zaslužka in kruha, se med seboj izprašujejo, kaj bo s Trstom? Na mesta in službe, v katerih se še da živeti, namešča fašizem ljudi iz starih provinc, tržaška podjetja prihajajo v italijanske roke, domačina pa se meče povsodi v stran. Po zaledju odmevajo streli iz Bazovice in gotovo je, da bo radi Cristinijeve obsodbe slovenskih mladeničev Trst obilno trpel. To bo tako, da si posteljuje v Trstu sicer dobro italijanski priseljenci ali domači Tržičani se bodo poizgubili med reveži in berači, kar jih ne bo odšlo pravočasno s trebuhom za kruhom po svetu. Pristaniški promet v Trstu pada rapidno, narašča pa tudi rapidno promet v Benetkah. Veljava Trsta se niža in nekdanje bogato pristanišče bo kmalu samo pomožno pristanišče Benetk. Ker so novine preveč kričale o strašnih razmerah v Julijski Krajini in o orjunaški nevarnosti, so začeli v Milanu in Rimu vpraševati došlece iz Trsta: »Kako vstrajate tam gori? Kaj je s teroristi? Dobro živite imate, da živite med samimi nevarnostmi!« Nobena tržaška razlaga, da ni tako hudo, kakor se govori, ne pomaga nič. »Piccolo« je napram temu mnenju rekel, da s o res nevarnosti v Julijski Krajini ali Mussolini je ukazal »vivere pericolosamente«, priporoča pa, da naj se tržaške zadeve nikar ne pretiravajo, kajti po njegovi sodbi je resnica ta, da se živi v Trstu italijansko in fašistično dobro. Ko so to čitali Tržičani, so izjavili: res je, da žive Italijani in fašisti v Trstu dobro, ali res je pa tudi, da živijo Tržičani vedno slabše... Na miramarskem gradu se nadaljuje nekaka transformacijska dela in ko bodo končana, pride v grad stanovat Amedeo Duca delle Puglie, ki postane poveljnik topničarskega polka, kateri se je pred kratkim nastanil v Trstu. Tako se namreč zopet zatrjuje v novinah, ali še nedavno se je reklo, da savojskega princa ne bo v Trst, kar je dalo povoda raznim govoricam. Miramar je blizu meje... Revščina je v Trstu velika. Ko je dobrodelna kongregacija lani pozvala meščanstvo na boj proti beračenju, se je nabralo 28 tisoč lir, ali to je bilo mnogo premalo napram potrebam. Kongregacija je izhajala lani z največjimi težavami in ne ve se, koliko časa bo še zdržala, ker je beračev, onemoglih, brezposelnih in zapuščenih mladine vedno več. Dečke pošiljajo v kmetijsko kolonijo v Toskani, Morda jih pripravljajo tudi za načrtano naseljevanje italijanskega življa ob meji. Doslej je imela kongregacija močno oporo v municipiju, italijanski zakon pa jo je odpravil in tako mora krčiti kongregacija svoje nekaj raz-

sežno delo. Zaprla je dispanzer in dežjo kuhinjo pri Sv. Jakobu, delavnice za šivanje in slične koristne institucije... Tržičani so imeli pravo veselje s številnimi nedeljskimi tombolami. Vsi začuden so izvedeli te dni, da jih je vlada prepovedala in da dovoljuje tombole odsele samo v privatnih prostorih...

Iz Gorice nam poročajo: Živimo, trpimo, molčimo... Odhajajo iz mesta in vasi, ker ni zaslužka in ker narašča preganjanje Slovencev od dne do dne. Novi fašistični tajnik Avenanti hoče v najkrajšem času pofašistiti goriško pokrajino in napoveduje v to svrhu ostro postopanje. Možno si je ogledal deželo in ljudi, pa pravi, da je fašizem med prebivalstvom še premalo ukoreninjen. 42 je občin in 38 fašijev ali njihovo delovanje je prešibko. Po Vipavski dolini in pred goriškim Krasom se po njegovem mnenju še vedno čutijo posledice prejšnjega podpihovanja slovenskega ljudstva, odposlanci z onstran meje so ga hujskali proti Italiji pa tudi domači irredentisti so delali že skoro do zadnjega časa, kar so hoteli. V Vipavi, v Ajdovščini, v Dornbergu je še precej živo protifašistično gibanje, proti kateremu bo Avenanti nastopil z vso energijo. V Mirnu ni tako, kakor bi moralo biti. S Komnom in okolico pa je fašistični tajnik zadovoljen. V »Popolu« poroča, da se je tam vse prebivalstvo strnilo okoli fašija in duhovniki delujejo z veliko ljubeznijo v mladinskih organizacijah, česar ni v drugih središčih. V Kobaridu, v Cerknem in v Idriji se je prepričal o slabih uspehih dosedanjega tamošnjega fašističnega delovanja. Tolmin mu še precej ugaja. Tam se odpre kmetijska šola. Zadovoljen je bil, ko je čul, da tolminski fantički živahno pozdravljajo vojake, kadar se vračajo z okoliških vaj. Bovec se je udal fašistični disciplini in v Anhovem pri Kanalu, kjer je precej italijanskih delavcev, uspeva fašistični trud v polni meri. O Brdih meni, da so precej pod furlanskim vplivom. Avenanti grozi Idriji, Cerknemu, Kobaridu in Vipavski dolini, da bo iztrebil vse, kar se mu zdi protifašistično in kar ovira, po njegovi sodbi, fašistično penetracijo po dotičnih conah. Pričakovati je torej še povečano preganjanje naših ljudi in marsikdo bo bežal, da ga ne prime fašistična roka in spravi na Liparski otok ali pa celo pred Cristinijo... Znano je, kako strašno škodo je napravila toča po briskih in vipavskih vaseh. V Gorici je bilo zborovanje načelnikov prizadetih občin in sklenili so, da se obrnejo do vlade za odpis davkov. Upati pa ni na to. Čuli smo, da so lani kmetom na Sežanščini, ki so trpeli vsled suše, odpisali nekaj davkov, »Popolo« je namreč tako poročal, ali pozneje je došlo s Krasa poročilo, da o odpisu davkov ni bila obveščena davčna izterjevalnica!

Mariborski in dnevi drobiš

Veliki jesenski manevri dravske divizije

so se pričeli danes zjutraj v okolici Ptuj. Trajali bodo do sobote. Severna armada, ki predstavlja sovražnika na severni strani, se je utaborila okrog Sv. Tomaža pri Ormožu, južna pa v okolici Rogatca, Slatine in Mestinja. Leteči odredi severne (sovražne) armade bodo jutri zjutraj pričeli prodirati proti Ptuj, sledil bo velik protinapad južne armade. Glavna borba se bo razvila za Dravo. Glavni stan je v Ptuj, kamor je sinoči prispel poveljnik manevrov, divizijski general Sava Tripković v spremstvu šefa štaba dravske divizije polkovnika Miličevića in ordonančnega oficirja kapetana Vizjaka. Jutri zjutraj prispe na manevre tudi komandant IV. armije generala Stojšić iz Zagreba.

Odlikovanje.

Dne 5. tm. je prejel dobrovski šolski upravitelj, g. Franc Kašpar, red jugoslovenske krone V. stopnje. Streška družina Skoke svojemu blaginiku iskreno čestita!

Tečaj za avtogensko varenje.

Včeraj se je pričel začetniški tečaj za avtogensko varenje pod vodstvom inž. Leona Kneza in s pomočjo varilniškega mojstra Stepana Džusokovića. Tečaj prireja obrtno pospeševalni zavod Zbornice za trgovino in ga je otvoril obrtni zadrugi nadzornik Založnik v navzočnosti zborničnega svetnika Andreja Oseta. Pri otvoritvi se je prijavilo 20 udeležencev, od teh 11 iz Maribora, ostali pa iz raznih krajev: Ruš, Hoč, Sv. Lenarta, Ivanjke, Mislinja, Celja in celo iz Hodoša. Tečaj je določen na 12 dni. Teoretičnim predavanjem od 8.—10. ure, katera se vrše v posebnem lokalni gostilni Fridau na Pobrežki cesti, sledijo dnevno praktične vaje v skladišču g. Kumerca v Taborski ulici od 10.—12. in 14.—18. ure.

Šahovski večer. Simultanka.

Mariborski šahovski klub priredi v soboto, 12. tm. ob 20. uri v mali dvorani na verandi hotela »Orel« šahovski večer v čast našega mojstra Vasje Pirca, ki bo ta večer igral simultanko z 20 igralci. Igralci naj prinese šahovnice seboj. Vasja Pirc je v turnirju v Stubijskih Toplicah dosegel drugo mesto, a na večjem turnirju v Frankfurtu 50% ozir. sedmo mesto. V počastitev teh lepih uspehov bo po simultanki družaben večer. Vabijo se zlasti vsi člani šahovskega kluba, pa tudi vsi drugi prijatelji kraljevske igre.

Velika kolonizacija Metohije in Kosova.

V Metohiji in na Kosovu se vrše poslednje tehnične priprave za kolonizacijo, s katero se bo pričelo na spomlad. V Metohiji bodo naselili krog 4000 rodbin, večinoma iz Črne Gore, na Kosovu pa bodo naselili koloniste iz Primorske, savske in donavske banovine. Zlasti se bo posvetila velika pozornost optantom iz Madžarske in kmetovalcem iz Like. Kolonizacija se bo pričela, ko bodo izvršene vse priprave. Naročene bodo tudi premične hiše iz Nemčije ter potrebno kmetijsko orodje. Krog Ohrida in Dojrana se je že pričela kolonizacija, ki obeta najlepše uspehe.

Prepoved zahajanja v krčme.

Okrajno sodišče v Mariboru je s sodbo z dne 5. septembra 1930 v smislu § 54 uredbe o izvrševanju očitvalnih odredb prepovedalo ml. Feliks Bohl, rojenemu 24. januarja 1914 pri Sv. Petru pri Mariboru, stanujočem istotam, zahajati v krčme za dobo 2 let, to je od 5. septembra 1930 do 5. septembra 1932. Po § 268 kazni. zakona se kaznuje vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved iz § 55 k. z. pa vendarle postreže taki osebi z opojilom.

25 let reške resolucije

je poteklo 4. t. m. Reška resolucija je — kakor znano — pomenila začetek novega razdobja v političnem življenju Hrvatov in Jugoslovanov sploh. Idejni početak reške resolucije je bil pokojni Franjo Supilo.

Pralnica ovratnikov Rakuš, Slovenska ulica 15, se priporoča. 2411

KINO

Grajski:

Samo še nekaj dni veliki zvočni uspehi:
Dunaj, mesto pesmi...

Prvovrstna dunajska veseligrada.
Max HANSEN, Paul MORGAN.
V predpripravi **Zadnja čata**, veliki nemški zvočni film

Union:

Od danes dalje
velika nemška 100% zvočna drama

Samo tebe sem ljubil

Mady Christians, Hans Stüve

V predpripravi največji film do danes:
Noetova barka, zvočni vefilm

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

Pismo iz Šent Ilja.

Najbolj »pretresljiva« naša zadeva je državni cesta, po kateri se vrši zelo živahen obmejni promet. Polno lukenj je v cesti, ki je bila svojčas vzor velikih cest in celo težki avtomobili so v nevarnosti, kamoli kolesarji, ki kar odskakujejo in si pretresajo svoje drobovje. Pritožbe se gomili; kdo jih bo rešil, je nerešeno vprašanje.

Sadja je pri nas v obilici. Mnogo vargonov je šlo »tja preko«, največ naša izvrstna kanadska jabolka. Tudi druge vrste briljirajo in imajo svojo ceno. Obmejnemu kmetu je pomagano za davke in druge obveznosti. — Letos smo bili oblagodarjeni z izredno dobro sadno letino.

Tudi trgatve dobro kaže in se bo predhodno začela »na silo« že te dni, ker res ne kaže predolgo čakati. Naša letošnja kapljica pa obeta biti prav izborna. Le trgatveni dnevi bodo solzavo-žalostni, četudi bi si želeli solnce.

Naša meja se probuja! Mnogo so k temu pripomogle narodne proslave zadnjih dni. Društveno življenje se vidno dviga in nad našo obmejno postojanko je zapihal blagodejen veter spoznanja. Omenjamo predvsem agilnega Sokola, ki je s svojim delovanjem posegel tudi med kmete. Kmečki sinovi se z veseljem oklepajo sokolske organizacije, kjer se počutijo prav dobro. Knjiga je dobila prednost pred frakelnjom, gorjačo zamenuje pameten časopis, a nož — »uma svetli meč«...

V obmejnem Ceršaku smo dobili novega župana v osebi agilnega narodnega borca g. Karla Hercoga, ki uživa da leč na okrog spoštovanje vseh, ki ga poznajo. Naš novi župan je znan borec za jugoslovansko idejo in v vsakem oziru mož na svojem mestu.

Danes — torek

SVENGALI

s popolnoma novim sporedom

Velika kavarna.

Pozor zdravnik!

Jako ugodna prilika se nudi mlademu, agilnemu zdravniku za izvrševanje zdravniške prakse. V poštevi prihaja šest občin, z nad 6000 prebivalci, s sedežem v Selnici ob Dravi, kjer je na razpolago proti jako zmerni najemni krasno stanovanje s kuhinjo, električno razsvetljavo, in vodovodom ter ordinacijska soba s čakalnico. Stanovanje je tik ob državni cesti, tik cerkve, šole in pošte ter avtobusne postaje. (Iz Selnice se vrši trikrat dnevni redni avtobusni promet v 13 km oddaljeni Maribor.) Nadalje so na razpolago prostori za služkinje, shrambe, podstrešje, klet, drvarnica, hlev, vrt itd. Ker je potreba zdravnika res nujna, se mu preskrbi event. vsa zdravniška oprava z vsemi v poštevi prihajajočimi instrumenti proti ugodnim plačilnim pogojem. Vse podrobnosti pri občinskem uradu v Selnici ob Dravi, ali pri šolskem upravitelstvu istotam.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 7. oktobra ob 20. uri »Sen kresne noči« ab. B.

Sreda, 8. oktobra. Zaprto.

Četrtek, 9. oktobra ob 20. uri »Sveti plamen«, ab. C. Premijera.

»Sveti plamen« na mariborskem odru. »Sveti plamen«, pretresljiva drama iz povojnega življenja, je delo znanega angleškega dramatika Somerset Maughama. V Jugoslaviji je delo zlasti v Ljubljani doseglo velik uspeh. Vsebinske te drame je globoka in zanimiva in obravnava posebno v vojnem in povojnem času važen problem. Delo pripravlja za mariborski oder režiser g. Skrbinšek. Premijera bo v četrtek za ab. C.

Druga operetna premijera v letošnji sezoni bo »Škrjančkov gaj«, divna Leharjeva opereta. Delo, ki je radi svoje deloma ganljive, deloma pa zelo zabavne vsebine in melodijozne muzike mariborski publikl še v najboljšem spominu, bo doživelo svojo novo premijero v popolnoma predrugačeni režiji g. Trbuhačiča ter se pričakuje zato tem večje zanimanje občinstva.

Slike za legitimacije

Izdejuje leao in ceneno foto Japelj, Gosposka 28

Veliki film o sokolskem zletu

je izdelan in je odlično uspel. Izdelanih je 7 kopij: 2 za Ameriko, po ena za Českoslovaško in Poljsko, 3 pa za našo državo. Pri nas se bo kazal najprej v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Skoplju.

Zakon o ribolovu

je v sobotni seji pretresal Vrhovni zakonodajni svet. Ministrstvo je zastopal načelnik oddelka za živinorejo dr. Prohaska.

Naš konzulat v Barceloni.

Na merodajnih mestih razpravljajo vprašanje ustanovitve konzulata ali trgovinske agencije v Barceloni, ki je zadnji čas postala središče prodaje našega blaga v velikem obsegu. Dozdaj smo imeli tam samo častni konzulat.

Konferenca lastnikov naših pivovarn. Dne 15. tm. bo imela Centrala industrijskih korporacij v Beogradu konferenco pivovarske industrije radi splošnih vprašanj v tej industriji. Nato bo na inicijativo pivovarske industrije same še širša konferenca predstavnikov te industrije, strokovnih organov kmetijskega ministrstva, predstavnikov veleposredstev in kmetijskih zadrug o regeneraciji pivovarskega ječmena naših krajev. To konferenco je radi njene velike važnosti sklicalo poljedelsko ministrstvo.

Skrivnostni beraški model

SENZACIJA PARIŠKE DRUŽBE. — NAJBOGATEJŠI ČLOVEK FRANCIE KOT BERAŠKI MODEL.

V pariških umetniških krogih se mnogo pripoveduje o neki epizodi iz življenja barona Jamesa Rothschilda, ki je pred nekaj leti izgledal tako slabo, da se ga je usmili reven dijak pariške slikarske akademije in mu dal miloščino. Kako je prišlo do tega, da je dobil najbogatejši človek Francije miloščino?

Pri slovitim francoskem slikarju Delacroixu je bil sprejem, kateremu je prisostvoval tudi baron Rothschild. Med živahnim razgovorom je pričel slikar opazovati Rothschilda, posebno poteze na njegovem obrazu. Na Rothschildovo vprašanje, kaj se je zgodilo, je slavni slikar odgovoril: »Gospod baron, vi imate tako glavo, kakršno že dolgo iščem za neki model. Delam namreč sliko, na kateri bi bila glavna figura berač. Sedaj sem končno našel ta model in ste vi, gospod baron. Prosim vas, pridite k meni v atelje in bodite mi model!«

Vsem gostom je ugajal ta originalni predlog in vsi so se od srca smejali ideji slikarja, da si je vzel za beraški model najbogatejšega človeka Francije. Rothschild sam je drage volje privolil v slikarjev predlog in je prišel že naslednjega dne v njegov atelje.

Slikar je bil silno vesel svojega odkritja. Obšel je Rothschilda v cape in pričel takoj delati. Med tem, ko sta se mojster in njegov model popolnoma posvetila delu, je prišel mlad, siromašno oblečen akademik v atelje. Da ne bi velikega mojstra oviral, se je hotel takoj

odstraniti. Toda slikarjev model je vzbudil pri njem veliko pozornost. Opazoval je nekaj časa »berača«, segel nato v žep, mu dal en frank in nato odšel iz ateljeja.

Barona Rothschilda je ta dogodek globoko ganil. Informiral se je takoj pri slikarju, kdo je ta človek. Slikar mu je pojasnil, da je to eden najbolj sposobnih, a obenem najbolj revnih njegovih učencev. Rothschild si je zapisal naslov in se potem poslovil od slikarja. Dan pozneje je dobil učenec pismo, na kuverti pa je bilo ime Rothschildove banke. Presenečen, kakšne posle ima s to mogočno banko, je odprl pismo in čital: »Včeraj ste bili tako dobri, da ste mi poklonili en frank. Sporočam vam, da vam skupno z obrestmi dolgujem 10.000 frankov, ki so vam vsakega prvega v mesecu na razpolago v moji banki. James Rothschild.«

Lahko si mislimo presenečenje, katero je doživel ubogi dijak. Odšel je takoj k svojemu mojstru, ki mu je potem pojasnil vso stvar. Seveda se je tudi osebno zahvalil »beraču«, ki se je za njegovo miloščino tako velikodušno revanžiral in se nato popolnoma posvetil svojim študijam. Rothschild se je zelo pogosto spomnil svojega dobrotnika in mu je, razen navedene vsote, poklonil še večje zneske, da je mogel potovati in v redu dokončati svoje študije. V francoski družbi je seveda ta pustolovščina največjega bogataša Francije predmet živahnih razgovorov.

20-letnica salvarzana

V septembru 1910 so imeli v Königsbergu zborovanje nemški naravoslovci in zdravniki. Izmed zdravnikov je predaval dr. Reisser, prof. iz Bratislave, o zdravljenju sifilide. V svojem govoru je pokazal, kako tvori troje novih odkritij podlago za racionalno postopanje pri tej kužni bolezni: odkritje spirochet po Schandinu in Hofmannu (1905), odkritje Menčikova in Roux-a, da se da sifilida prenesti na opico in uvedba Wassermannove reakcije (1908). Največji napredek pa je bil dosežen z uvedbo kemične terapije v obliki arzen-preparatov, ki jih imamo v novem zdravilu Ehrlich-Hata »606«. Z navdušenimi besedami se je zahvaljeval dr. Reisser Paulu Ehrlichu in ga slavil kot enega največjih dobrotnikov človeštva.

Že l. 1907 so delali s preparatom »606« poizkuse na živalih. S svojim zvestim sodelavcem, Japoncem Hato, je Ehrlich neumorno nadaljeval poizkuse. Dva zdravnika prof. Altovega instituta sta kot prva človeka preizkušala neškodljivost preparata »606« na svojem lastnem telesu. Že v marcu l. 1910 so bili doseženi krasni uspehi. Prof. Alt je napisal, da je našel Ehrlich v »salvarzanu« »častno kroglo«, s katero zamore v resnici uničiti povzročitelje te strašne bolezni. Zmagonosno se je širil preparat »606« po vsem svetu. Popolnega triumfa svoje iznajdbe pa Ehrlich ni doživel, ker je umrl že kmalu po začetku svetovne vojne. Iz preparata »606« so pozneje napravili preparat »614« — neosalvarzan.

Z nobenim drugim sredstvom se ni posrečilo tako uspešno boriti se ravno proti najbolj infektivnim stadijem sifilide in s temi zmanjšati število novih okužb. Da je postala sifilida »izumirajoča bolezen«, je predvsem zasluha terapije s »salvarzanom«. Sedaj ni več utopija, da bode mogoče sčasoma sifilido iztrebiti. Pred kratkim je imel novi rektor univerze v Budimpešti zanimiv govor o uplivih sifilide na svetovno zgodovino. Med drugim je rekel, da so bile mnoge izgubljene bitke posledica luetičnih vojskovodij. V začetku 16. stoletja je uničila ta bolezen skoraj vsa Italija. Znano je, da je pomena za narodno zdravje sta paraliza in sušica hrbtnega mozga, ki sta posledica slabo zdravljene sifilide. Nič ne pretiravamo, če pravimo, da je dala 20letna terapija s salvarzanom svetovni medicinski sliki novo podlago.

20. september 1910, ko je izročil Ehrlich javnosti svoje življensko delo salvarzan, tvori preobrat v zgodovini medicine.

Angleške anekdote

Slavni angleški državnik in pisatelj grof Chesterfield je na stara leta oglušel. Nekoč se je raznesla vest, da je bil v drugič imenovan za podkralja na Irskem. Ko so mu prijatelji čestitali, je grof šaljivo odgovoril: »Meni sicer o tem ni nič znano; vsekakor pa bi bil za to dostojanstvo sedaj mnogo bolj primeren kakor prej, kajti sedaj nikakor ne bi mogel poslušati pritožb naroda.«

Charles Fox, znani angleški državnik, je nekoč v parlamentu ostro napadal vojnega ministra radi slabega smodnika armade. Visok funkcionar vojnega urada, ki se je čutil radi tega napada posebno užaljenega, je pozval Foxa na dvoboj. Ko je prišlo do dvoboja, je Foxovemu nasprotniku odpovedala pištola.

»Sedaj sami vidite,« mu je zaklical Fox, »koliko je vreden vaš smodnik.«

Kralj Edvard VII. je kot prestolonaslednik posetil nekoč slavno francosko tragedinko Sarah Bernhard v njeni garderobi, ne da bi odložil klobuk. Sarah ga je začudeno pogledala in rekla: »Veličanstvo, običaj je sicer, da se obdrži na glavi krona, nikdar pa klobuk.«

Ko se je Oskarju Wilden bližala smrt, je prišlo k njemu več prijateljev, ki so omogočili, da so pesnika prenesli iz sobe njegovega siromašnega hotela v boljše stanovanje. Ko so bolnika končno prenesli tjakaj, je smeje odgovoril prijateljem: »Umrli bom preko svojih razmer.«

Strahovlada kitajskih banditov

Misijska družba v Londonu je dobila obvestilo, da ste bili dve angleški misijonarki miss Edit Nettleton in miss Jane Harrison ubiti od kitajskih banditov, ki so jih držali ujetje od meseca junija tl. Vest sicer še ni službeno potrjena, vendar se jo smatra za popolnoma točno. Banditi so jih ujeli v Čung-čuju v provinci Fukien in so zahtevali zanje veliko odkupnino. Ker je bila nevarnost tudi za druge britanske misijonarje, je britanski konzul Martin iz Fučova krenil v notranjost dežele in nekatere rešil. Na vse mogoče načine je skušal rešiti tudi gori navedeni misijonarki. Dobil je od lokalnih oblasti na razpolago vojaške oddelke, ki so skupno z njim šli v notranjost, da rešijo dekleta. Uspeha ni bilo.

Zimskošportna predsezona v Mariboru

Upravičenc smemo pričakovati, da prinese letošnja zima obdravskemu zimskemu športu razmah, ki bo še povečal sloves domačih športnikov in še prav posebej poudaril pomen našega Pohorja kot prvostvorne zimskošportne postojanke.

V nekaj letih je zajel zimski šport najširše narodove plasti. Smučanje, katerega stoletne tradicije so vkoreninjene tudi v našem kmetskem prebivaistvu na Blokah, postaja že tudi pri nas pravi ljudski šport. Ogromen del naroda že tudi pravilno pojmuje zdravstveni pomen smučanja. Je pa smučanje tudi zares šport zdravih svobodnih ljudi in ne »šport« robotov, ki se producirajo v bolestno naslado navijačev in gledalcev. Smučanje zahteva v vsakem oziru celoga človeka, kajti ono sloni na zdravni etični in moralni podlagi in v njem se do popolnosti obistinja rek, da je zdrav duh v zdravem telesu. Ni zato prav nič čudnega, ako je naletelo smučanje na razumevanje tudi pri merodajnih činitejih in na splošno upoštevanje.

To zimo se bodo vršile mednarodne smučarske tekme v Bohinju. Že to nam mora biti priznanje visoke stopnje, ki smo jo v tej panogi dosegli, je pa to tudi dokaz za primernost naših smučarskih terenov, katerih kakovost presega zgolj lokalni pomen.

Težišče jugoslovenskega smučarskega športa leži v Dravski banovini z njeno Gorenjsko in Pohorjem. Zlasti slednje postaja čedalje privlačnejša točka ne samo za domače, ampak tudi za zagrebške in posebno še za ljubljanske smučarje, ki proučujejo že sedaj možnosti, ki jim jih nudi Pohorje za redno smučarsko udejstvovanje.

Pomena pohorskega smučarskega zarišča se naši športniki tudi v polni meri zavedajo. Zimskošportne sekcije SPD in smučarske sekcije obstoječih športnih klubov že sedaj mrzlično delujejo. Povsod že sestavljajo programe za bodočo sezono, povsod že kujejo drzne načrte. Višek pa je dosegla vsa ta delavnost z nedavno ustanovitvijo »Mariborskega smučarskega kluba«, ki bo posvetil vse svoje sile sploh razvoju domačega smučarstva.

Za leto pripravljajo številne začetniške in nadaljevalne tečaje, ki se bodo vršili na Pohorju, ako bodo snežne razmere ugodne, pa tudi v Mariboru in v njegovi neposredni okolici. V tem pogledu se bo storilo vse, kar bi moglo čim najbolj popularizirati ta za nas tako zelo pomemben šport. — Razven klubskih tekem, ki se bodo vršile 11. januarja, bo leto prvič tudi nad vse zanimiva vztrajnostna tekma za zlati prehodni pokal ki ga je poklonila tvrdka Meinel & Herold v Mariboru. Na Pohorju pripravljajo tudi že tradicionalno sankarsko tekmo in pričakovati je, da mariborski drsalci ne bodo ostali za tovariši ostalih panog. Projekrirano je tudi že precej smučarskih izletov k raznim domačim planinskim postojankam. Organizira se tudi že udeležba na mednarodni tekmi v Bohinju. Vpisujejo se smučarji v tečaj za savezne smučarske učitelje. Prijavljajo se drugi za visoko planinski tečaj, ki se bo vršil na Kredarici itd.

Kakor se vidi že iz tega pregleda, bo za vsakogar in vsega dovolj. Naravno da niso izključena niti še druga nepričakovana presenečenja! Toda dajte o tem za sedaj in vsem, ki so dobre volje: dilce na gotovo! Smuk!

Tri minute smrtnega boja

V Chicagu so te dni usmrtili na električnem stolu 2 zamorca, ki sta bila radi dvojnega umora pri vplomu v neko banko obsojena na smrt. Justifikaciji je prisostvovalo nad 300 ljudi. Eden od usmrčenih je umrl še čez 3 minute. Več ljudi je padlo v nezavest, ko so videli strašen smrtni boj nesrečnega.

Pozlatitev kupole Invalidskega doma v Parizu.

Po daljših posvetovanjih se je francoska vlada vendarle odločila, da pozlati veliko kupolo Invalidskega doma, te zna menite cerkve, v kateri počiva Napoleon. Prvič je bila kupola pozlačena leta 1715, drugič pa l. 1813. Vlada je plačala tedaj 243.000 frankov.

Sport

Balkanske igre v Atenah.

Rezultati včerajšnjega dneva: 10.000 m: 1. Tekirija (Grčija) 34 minut, 2. Ma-meak (Rumunija), 3. in 4. zopet Rumunija, 5. Šporn (Jugoslavija). Skok v višino: 1. Papanikoas (Grčija) 180 cm, 2. Mamtilos (Grčija), 3. Kalaj (Jugoslavija), 4. mesto Rumunija, 5. Tomšič (Jugoslavija) 175 cm. Tek 100 m: 1. Lemiru (Grčija) 11 sek., 2. Semiš (Turčija), 3. Bau-baka (Grčija), 4. Mehmed Ali (Turčija), 5. Helebrandt (Jugoslavija). Tek 1500 m: 1. Bolgarija 4:18, 2. Grčija, 3. Rumunija. Naši se niso plasirali. Tek 400 m z zaprekami: 1. Mendikos (Grčija) 56,6, 2. Miropolis (Grčija), 3. Virgil (Rumunija), 4. Banščak (Jugoslavija). Štafeta: 1. Jugoslavija 3:34; 2. Grčija, 3. Turška, 4. Rumunija, 5. Bolgarija.

Hašk — tenisprvak Jugoslavije.

V Beogradu so se včeraj vršile finalne tekme za prvenstvo Jugoslavije v tenisu in sicer med »Haškom« in »Šumadijo«. Rezultati dvoboja so naslednji: G o s p o d j e: Schäffer (H.) — Šeleketinski (Š.) 6:1, 6:1; K. Fridrich (H.) — Milovanović (Š.) 6:0, 6:2; inž. Malenčec (H.) — Kacijančič (Š.) 2:6, 6:3, 6:3; Radovanović (Š.) — prof. D. Fridrich (H.) 4:6, 6:3, 7:5; D a m e: Stojaković (Š.) — Buzina (H.) 5:7, 6:4, 6:3; Kovač H. (H.) — Petrovič (Š.) 6:4, 7:5; m e š a n i p a r i: Schäffer — Kr-nič — Nedić — Šeleketinski 6:4, 3:6, 8:6; Kacijančič — Milovanović — Fridrich D. — Fridrich K. 6:4, 6:3; Stojaković — Petrovič — Buzina — Kovač 8:6, 2:6, 8:6.

S. K. Sturm zopet v Mariboru.

Znani graški klub S. K. Sturm bo gostoval v nedeljo, dne 12. t. m. popoldne v Mariboru, ter bo odigral z »Rapidom« prijateljsko tekmo.

S. K. Varaždin : I. S. S. K. Maribor.

V nedeljo, dne 12. t. m. se bo vršila na igrišču I. S. S. K. Maribora revanž na tekma med S. K. Varaždinom in I. S. S. K. Mariborom.

18 milijonov samic v Evropi brez ženinov

Statistika evropskih držav izkazuje danes v Evropi 18 milijonov žensk več nego moških. V Franciji in Angliji jih je za 2 milijona več, v Nemčiji skoro 3, v Sovjetski Rusiji 4. V Italiji, ki je najmanj v vojni trpela, jih je samo 1 milijon več, 18 milijonov žensk brez moških — to je žalostna resnica, tem bolj žalostna, ker nadaljni razvoj rojstev in smrti v posameznih državah kaže, da bo žensk brez moških — vedno več.

Prof. Piccard ne odneha.

Iz Augsburga javljajo, da se je prof. Piccard odločil na start z balonom na zletišču tvornice balonov. Še vedno je prepričan, da bo dosegel višino 16.000 m.

Zopet nova skrivnost Arktika.

Iz Berlina javljajo, da je neka ekspedicija našla na Medvedjem otoku grob trojice Nizozemcev, ki so poginili v burji v času med l. 1633 do 1637. Nizozemci so bili zakopani v treh kovčkih in so od trupel ohranjeni še posamezni deli okostja. Minolo leto je posebna nizozemska ekspedicija trojici postavila spomenik na severnem delu zaliva, dočim so grob sedaj našli na južnem delu.

Po 10 letih priznal uboj očeta.

Posestnik Steiner iz Neurachwalda v Nemčiji je te dni pred sodiščem priznal, da je pred 10 leti ubil svojega očeta in ga zakopal v vrtu. Ko je pred 10 leti oče izginil, je stvar ostala v meglo zavita. V zadnjem času pa je policija začela ponovno preiskavo, ker ji je postalo sumljivo, da so s člani rodbine različno izjavljali o takratnem izginotju očeta. Sin je končno priznal svoj zločin. Star je 30 let.

Angleška mornarica v Dubrovniku.

Minoli četrtek je doplul v gruško luko oddelek angleške mornarice, obstoječ iz 8 edinic. Ta oddelek ostane tam do 15. tm., nakar pripluje drug oddelek.

K. M. Capek - Chods

Jindri

Roman — iz češčine prevlel dr. Fran Bradač. 80

In Jindra je res vstal s klopi, stiskaje pesti, kakor bi hotel nekemu razbiti čeljusti, preden do konca izgovori:

— besede, ki niso nič drugega

— kot plod istega strašnega in prokletega verbalizma, s katerim je tako nenaravno zastrupil svoje razmerje do Jiřine.

Oslabljen se je zgrudil zopet na klop.

Tistega verbalizma, ki ni bil zopet nič drugega nego pomotno utemeljen odlog čina, dočim se je zdel — da je sklep.

In prav zaradi takega odloga se je zgodilo, da ni prejel začetil svojega strašnega absurda tako nezno kakor danes, ko preneha biti problem, za to pa faktum.

In ko ni proti njemu drugega zdravila kot odstraniti se na edino mogočo način!

Vreči življenje od sebe, ki ga že davno več ne mara, ko je postalo popolnoma nezno!

Gre samo za to, ali izvrši to takoj ali pa počaka, kako se izteče tamle, petdeset korakov na desno...

Hahaha! — se je zasmejal skoro naglas njegov demon v temi pred njim.

— Odlog? Obotavljanje?

Jindra je ugovarjal:

— Imam vendar pravico izvedeti vsaj še toliko —

— toliko — mu je demon prestregel besedo — ali ne bosta odstranjena iz življenja tamle ta dva ali pa vsaj eden od njiju, potem bi strahopetnež vendar še mogel živeti.

Na to ni Jindra demonu več odgovoril, ampak spomnil se je:

Kako je že rekla takrat Jiřina? Da mu nedostaja poguma, da bi bil pravi Jindra!

Saj mu ne bo nedostajal, samo da...

Nenadoma je dvignil Jindra Bim Džasvantov briljant, nehoté iskaje bogato barvne solne reflekske, kojih lesket na nepokvarjeni mrežici ostalega očesa mu je bil v edino tolažbo in razvedrilo v najbridkejših trenutkih.

Toda kaj je to?

Naj obrača prstan, kakor hoče, danes ne more obrniti barv v svoje oko.

Jindra se je prestrašil, dvignil je dlani kvišku, nad glavo, kolikor mogoče visoko.

Gotovo je danes solnen dan, kot je mogoče le spomladi, solnce stoji sicer še nizko, pa vendar pali kakor baklja; klop je gorka in kakor dlan široki žebelj v klopici greje.

Je že tako in nič drugače: Nele danes, ampak

nikdar več mu ne bo radževa dragulja niti toliko pomagala, kakor doslej — poslednji žarek se je izselil iz njegovih temin tja, odkoder se več ne vrne.

Torej dobro! — je rekel Jindra hipoma čisto mirno.

Odloženo je torej, demon je zmagal!

Zato je vstal in se napotil tja, kamor mora neizogibno in brez vsega odlašanja in kisanja.

Pot ne bo dolga, komaj pet korakov, in Jindra se ni niti pripognil po palico, da bi si z njo otipal stezo; zato ni imel več časa.

Toda ko je dospel prav na kraj brega, je zaman tipal po ograji pri zajemališču, ni vedel, ali na desno ali na levo in ves se je zašibil — človek, ki gre v reko in se boji, da ne bi vanjo padel.

Jindra mora namreč prav na konec deske, kjer je reka globlja, kjer meljejo ledeni mlinski kameni, in sicer kar najhitreje. Libušino tuljenje ne oznanja dobre vesti, morda se je zgodilo najhujše — proč od vsega tega in takoj!

Slednjič se je zadel ob kol ograje in se ga trdno prijel; celo tu je bilo čuti, kako se zaletavajo ledene klade in bijejo ob stebre slabotne brvice.

S trdo nogo je stopil Jindra nanjo, ostanki tajačega se trhelega lesa mu škripljejo pod nogo, eden je povzročil, da je Jindra spodrsnil in padel pred zadnjim korakom in skokom.

Dve sekundi te zamude sta zadostovali; v vrtni hišici so se odprla sobina vrata in še preden so se zopet zaprla, se je oglasila v svet zmagovalna fanfara njegovega najmlajšega osvojevalca:

»Ouvá! — ouvá!«

Kakor bi trobil na angleški rog!

To je zadostovalo!

Zadostovalo je, da zveže z ogromno, krčevito silo vsako Jindrovo gibanje in zlomi vsako njegovo odločitev.

Duri v bajti so se zaloputnile, a tudi tako sliši triumfalni krik tega, ki je vendarle prišel, čeprav morda sekundo prej, nego se je Jindri posrečilo oditi.

Dr. Pavák je ostal kakor je bil; klečal je na brvi in samo pesti so se držale ograje kakor železne klešče, ki jih je zjeklil strah, da bi ne padel, da bi se mu posrečilo — ostati na svetu.

Še več!

Srce, katero je zgrabila vstopna pesem pravkar rojenega, je v Jindri neizmerno hrepenelo po njem; Jindra je čutil tako nežno srečo, da se ni nadejal, da bi bil tega zmožen.

S trdom je vstal in je poskušal, da bi se vrnil od praga pregraje, čez katerega je imel pred trenutkom le še korak.

Ljubezen do življenja, nikakor ne do svojega, ampak do pravkar rojenega ga je tako premagala, da bo klical na pomoč.

Toda ni bilo treba; zaklical je nekdo nanj:

»Svak!? Gospod svak?! Kje pa ste?«

Libuša.

»Jezus Kristus! Kam ste to zašli? Za Boga! Počakajte, prepeljem vas... Jejeje, da ne pazite! Kako lahko bi padli v Vltavo... Le pozor, tako!«

Ko je imela Jindro zopet na suhem, je proglasila z istimi solzami, ki se ji niso niti posušile, ko je prepeljavala Jindro, slavnostno:

»Pojdite brž, je to deček in vse bo morda zopet dobro.«

»De — deček!?«

Bil je tako udihan, da je spravil to besedo šele na dvakrat iz sebe.

Jecal je od veselja, samo da bi fantiček odprl usta in zavekal na vsa pljuča, pa bi izginil ves Jindrov obup in za vedno bi bil konec vseh zadreg.

Grbasta Libuša ga je sicer vodila, toda on jo je vlekel naprej, da ga je komaj dohajala.

Strašno se mu je mudilo in čim bolj se je bližal, tem bolj je hitel, kajti plakanje otroka je bilo vedno glasnejše in jasnejše.

Slednjič je stal v sobi in slišal neposredno in polnozvočno ježno večanje malega, ker so mu vendarle pomogli tja, kamor je hotel — — —

Morali so mu ga položiti v naročje — Jindro najmlajšega!

Nehoté je izvršil tako starodavni obred, s katerim priznavajo očetje pravkar rojeno dete za svoje.

V tem trenutku velikega pojmovanja je Jindra v sebi z veliko notranjo gesto uničil dosedanja pojem o žrtvovanju samega sebe kot o činu nekako heroične blagodušnosti in v tem hipu je dobil drugo, neskončno slajšo tolažbo: namesto grenkega poviševanja samega sebe, je poplavila njegovo celo dušo na široko in globoko — pohlevnost nedolžnega, ki odpušča svojim dolžnikom, katerih krivdo je vzel nase, v trdnem prepričanju, da to niti krivda ni bila.

Da, usmiljenje, to bo v prihodnje —

Toda v tem hipu mu je zastala sapa in misel.

»Jin —« so zašustele ustne Jiřine Pavakove, in sicer tako, da je Jindra podajal detece hitro temu, kdor je najprej priskočil ponje.

»Jin —« je poskusila Jiřina še enkrat izgovoriti njegovo ime, še bolj umirajoče.

Takoj je spoznal, kako je z njo, in pokleknil je iskreno in žalostno k njeni postelji.

Toda Jiřina, kakor ni mogla izgovoriti svoje poslednje besede, tako ni mogla dokončati svoje poslednje kretnje na tem svetu.

Hotela je pritisniti k sebi še njegovo glavo, toda njena roka ji je zdrčala po njegovi glavi na tilnik.

Toda Jindra je razumel; naglo je vstal, da bi s strastnim in dolгим poljubom ujel še živa usta nje, ki je žrtvovala toliko krvi za svoje dete, da je ni ostalo niti toliko, da bi vsaj minuto še živela.

Jindra pa je še poljubljal, ko je ta minuta pretekla...

KONEC.

Priprosto vilo, štiristanovanjsko, prodam. Potrebno malo kapitala, ker je hipoteka. Posredovalnica Rapid. Gosposka ulica 28. 2873

Oddam lepo sobo s posebnim vhom, električno lučjo, blizu koroškega kolodvora. Istotam na prodaj moška obleka in zimska suknja. — Puškinova ulica 11-I. 2872

Učenca sprejme modna trgovina Jos. Šerec, Maribor, Aleksandrova cesta 23. 2871

Lepo opremljeno sobo z strogo separiranim vhom takoj oddam. Magdalenska ulica 33/I. 2868

Stanovanje, dve sobi in kuhinja, oziroma eno sobo in kuhinjo ter sobo posebej takoj oddam. Dušanova ul. 9. 2862

Dijake sprejemem na stanovanje in hrano. Soba solnčna v bližini šol. Naslov v upr. lista. 2860

Elektroinštalacije, montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopj vsaka montažna popravila, popravila motorjev najceneje izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga.

Abiturient realke išče mesto praktikanta. Naslov v upr. listu. 2835

Sobo in kuhinjo iščem. Tri osebe. Naslov v upr. listu. 2828

Velika zaloga kuhinjske posode.

Hišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. — Vsaki gospodnji znana prvovrstna emajlirana posoda znamke »Herkules«, la aluminijeva litoželezna in posteklena posoda. — Nadalje mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. — Tehnice za kuhinjo in mero-preizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. — Likalnice. — Razne oblike za vsakovrstno pecivo. — Kutije za špecerijo in dišave. — Kotličke in šibe za sneg. — Solnike, kangle za mleko, cedila za juho, čaj, testo in salato. — Vedrice, umivalnike in vrče. Nočne posode, Stiskalnice za ocvirke in krompir. — Samovare »Phobus« in druge vrste. — Škafekrogle in ovalne. — Lonce za kuhanje perila in perilnice. — Jedilno orodje in žlice vseh vrst. — Jedilne servise iz porcelana raznih izpeljav. — Kuhinjske garniture iz kamenine in porcelana. — Krožnike iz porcelana in kamenine. — Umivalne garniture in vse vrste steklene robe ter pletene košare in cekarje. Obče znana specialna trgovina s kuhinjsko posodo A. Vicel se nahaja sedaj samo v Gosposki ulici št. 5. XXX

Sobo in črkoštiljanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Gramofone popravlja precizno le mehanična delavnica JUSTIN GUŠTINČIČ, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Istotam velika izbira najboljših gramofonov znamke »Columbia« in gramofonskih plošč. 602

Gospodična

z štiri razredi meščanske šole, enoletnim trgovskim tečajem in enoletno pisarniško prakso z znanjem slovenskega, nemškega, deloma hrvaškega jezika in strojepisja želi službe. Naslov v upr. listu. 2861

Hitro popravilo ur, ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVII

Prodaj

stanovanjsko hišo s trgovskim lokalom in vrtom na periferiji mesta. Naslov v upr. listu. 2864

Stanovanje,

sobo in kuhinjo dam tistemu, kateri mi posodi 7000 dinarjev. Ponudbe pod »7000.« na upravo Večernika. 2863

Telovadni razpored Sokola-Matice v Mariboru.

Oddelek	Telovadnica	Dan	ure	Prednjak
Člani st.	Gimnazija	Torek Petek	½ 19—20	Hvalenc Joško
Člani ml.	Krekova ulica	Ponedeljek Petek	20.—22.	Dekleva Janko
Članice ml.	Krekova ulica	Sreda Sobota	19.—½ 21.	Pipan Mira
Moški naraščaj od 14.—16. leta	Krekova ulica	Torek Četrtek	½ 19—20	Lapajne Stano
Moški naraščaj od 16.—18. leta	Krekova ulica	Ponedeljek Petek	½ 19—20	Mačus Franjo
Moški naraščaj obrti	Krekova ulica	Torek Četrtek	20.—22	Venuti Vlado
Ženski naraščaj	Krekova ulica	Ponedeljek Petek	17.—½ 19	Dekleva Janko
Moška deca	Krekova ulica	Torek Četrtek	17.—½ 19	Čelhar Ivo
Ženska deca od 6.—10. leta	Krekova ulica	Sobota	½ 16—17	Pipan Mira
Ženska deca od 10.—14. leta	Krekova ulica	Sreda	17.—½ 19	Pipan Mira

Dinamo

4 HW (20 Amp.) 220 voltov, že rabljen, v dobrem stanju kupimo, »Viktorija«, Kamm- und Knopffabrik, Zagreb, Ogrizovičeva ulica št. 36. 2859

